

Pondelok – 12.4.2021 = literatúra

POSTUP – do zošitov ho nepíšete:

1. Do zošita vypracujte písomku **LV 5 – Čo opriadli povesti**. Pri písaní píšete čitateľne a odpovedzte na všetky otázky. Pred odoslaním fotiek ich skontrolujte, aby neboli rozmazané!
2. Všetko odfoťte a pošlite na kontrolu a vyhodnotenie **NA EDUPAGE do 12.4.2021, 16:00!**

12.4.2021

LV 5 – Čo opriadli povesti

1/ Čo je povest'?

2/ Povesti podľa obsahu rozdeľujeme na:

_____ , _____ , _____ .

3/ Vysvetli pojmy:

ľudová povest': _____

heraldická povest': _____

umelá povest': _____

4/ Vyber ľudovú povest':

a) Matej kráľ a bača,	b) Tri zlaté ruže,
c) Detvan a Jánošíkov poklad,	d) Kôň zo zelenou hrivou.

5/ Povesti, ktoré sa viažu k hradom, zámkom a zemepisným miestam nazývame:

a) historické,	b) ľudové,	c) miestne,	d) heraldické.

6/ Vytvor správne dvojice:

a. Alojz Medňanský	1. Detvan a Jánošíkov poklad
b. Mária Ďuríčková	2. Čertova brázda
c. Jozef Horák	3. Tri zlaté ruže
d. Anton Habovštiak	4. Kôň so zelenou hrivou

7/ Hlavná postava z povesti **Zakopaný meč pod Zoborom** sa volá:

a) Jánošík,	b) Rastislav,	c) Zobor,	d) Svätopluk.

8/ V povesti **Zakopaný meč pod Zoborom** má zázračnú moc:

a) meč,	b) kniha,	c) strom,	d) spona.

9/ Koľko hádaniek položil kráľ Matej bačovi v povesti Matej kráľ a bača?

- a) 7,   b) 3,   c) 9,   d) 4.

10/ Ktoré vlastnosti mal bača v povesti Matej kráľ a bača?

- a) pyšný, lakomý,   b) múdry, dôvtipný,
c) lakomý, nenásytný,   d) hlúpy, ľstivý.

11/ V ktorej povesti sme sa stretli s postavami krčmár, Matúš a vodník?

- a) Kôň so zelenou hrivou,   b) Čertova brázda,
c) Tri zlaté ruže,   d) Detvan a Jánošíkov poklad.

12/ O vzniku erbu mesta Rožňava hovorí povest':

- a) Tri zlaté ružičky,   b) Tri ruže zo zlata,   c) Tri zlaté ruže,   d) Čertova brázda.

13/ Správne tvrdenie o povesti Čertova brázda je v možnosti:

- a) Mária Ďuričková, miestna povesť, Dunaj, devínsky vodník
b) Anton Habovštiak, heraldická povesť, Rožňava, valach
c) Alojz Medňanský, miestna povesť, hrad Korlátka, čert

14/ Témou povesti Detvan a Jánošíkov poklad je:

- a) Ako sa kráľ Matej stretol s vtipným bačom.
b) Posledné roky života kráľa Svätopluka.
c) Snaha získať Jánošíkove poklady.
d) Ako valach, ktorý hľadal stratený zvonec ovce našiel zlato a na lúkach vzniklo nové mesto.

15/ Čím sa odlišuje povesť od rozprávky? _____

_____

16/ Čo má povesť spoločné s rozprávkou? _____

_____

Utorok – 13.4.2021 = slovenský jazyk

POSTUP – do zošitov ho nepíšete:

1. Otvorte si zošit slovenského jazyka a napíšte dnešný dátum (**13.4.2021**), do stredu riadka farebne nadpis (**Vzor cudzí**).
2. Prečítajte a prepíšte **Zapamätajte si (str. 101)**.
3. Do zošita vypracujte **úlohu A. Pozor, táto úloha v učebnici nie je a máte ju na fotke v prílohe!**
4. Prečítajte a prepíšte **Zapamätajte si (str. 102)**.
5. Prečítajte v učebnici **skloňovanie vzoru cudzí (str. 101)**.
6. Do zošita vypracujte **8 a 10 a) (str. 102)**.
7. Do zošita prepíšte **skloňovanie vzoru cudzí** (jednotné aj množné číslo) (**str. 101**).
8. **Vypracované úlohy a poznámky odfoťte a pošlite na kontrolu NA EDUPAGE do 13.4.2021, 16:00!**

Otvorte si zošit slovenského jazyka a pracujte podľa zadaní – tento riadok nepíšete

13.4.2021

Vzor cudzí

Učebnica str. 101/ Zapamätajte si – prečítať a prepísať

Prídavné mená, ktoré majú pred ohýbacou príponou **mäkkú spoluhlásku**, sa skloňujú podľa vzoru **cudzí**: včerajší, tunajší, svieži, hrací, stierací.

Vo všetkých pádových príponách prídavných mien podľa vzoru cudzí **píšeme mäkké i**.

Úloha A/ Prídavným menám určte ich vzor (pekný alebo cudzí).

dobrý (_____) – svieži (_____)

najnovší (_____) – skúpy (_____)

lepší (_____) – srdečný (_____)

Učebnica str. 102/ Zapamätajte si – prečítať a prepísať

Pri skloňovaní prídavných mien podľa vzorov **pekný** a **cudzí** sa **dodržiava pravidlo o rytmickej krátení**.

Učebnica str. 101/ Skloňovanie vzoru cudzí – prečítať

Učebnica str. 102/ 8: Doplňte pádové prípony a odôvodnite pravopis. – vypracovať do zošita

a) s radostn___m pocitom, neznám___ ľudia, v mokr___ch plavkách, špinav___ riad, svalnat___ súper, prísň___ tón hlasu, plechov___ plot

b) sviež___ vzduch, prekvapujúc___ výsledok, najnovší___ sveter, s fúkac___ fixami, stierac___ žreb, s hrac___ skrinkou, na padac___ moste, rýcz___ kov, sobotňajší___ večer

Učebnica str. 102/ 10 a): Porovnajte prídavné mená v dvojiciach. V ktorých prídavných menách sa uplatňuje pravidlo o rytmickej krátke? – vypracovať do zošita

modrý – múdry

bledý – biely

vonkajší – svieži

ťažký – krátky

slabší – treskúci

Učebnica str. 101/ Skloňovanie vzoru cudzí (jednotné aj množné číslo) – prepísať

Streda – 14.4.2021 = literatúra

POSTUP – do zošitov ho nepíšete:

1. Otvorte si zošit literatúry a napíšte dnešný dátum (**14.4.2021**), do stredu riadka farebne nadpis (**PRÍBEHY SPRED TISÍCROČÍ: Život Konštantína – Kliment**).
2. Otvorte si učebnicu literatúry na **str. 109 – 110** a prečítajte legendu **Život Konštantína** a **Zapamätajte si** (str. 111).
3. Do zošita prepíšte **poznámky** k legende (Máte ich na fotke v prílohe!) a zo **str. 111 / Zapamätajte si**.
4. Do zošita vypracujte **otázky 1 a 2** (Máte ich na fotke v prílohe!).
5. **Všetko odfoťte a pošlite na kontrolu NA EDUPAGE do 14.3.2021, 16:00!**

Otvorte si zošit literatúry a pracujte podľa zadaní – tento riadok nepíšete

14.4.2021

PRÍBEHY SPRED TISÍCROČÍ **Život Konštantína – Kliment**

Učebnica str. 109 – 110 / Život Konštantína – prečítať

Učebnica str. 111 / Zapamätajte si – prečítať

Literárny druh: epika.

Literárny žáner: legenda.

Téma: Opis Konštantínovho života od detstva až po jeho smrť v Ríme.

Hlavná myšlienka: Príbliženie historickej osobnosti Konštantína.

Postavy: Konštantín, otec, matka, cudzinec (učiteľ).

Učebnica str. 111 / Zapamätajte si – prepísať

Legenda je literárny útvar z obdobia stredoveku. Legendy **rozprávajú o udalostiach zo života svätých**. Legenda niekedy pripomína povesť, lebo opísanú udalosť **majú reálny základ**, ale na rozdiel od povesti **má vždy náboženský ráz**. Pre slovanské národy sú najdôležitejšie legendy **Život Konštantína, Život Metoda** (spoločný názov oboch diel je **Moravsko-panónske legendy**). Boli napísané v **staroslovienčine**.

Ďalšie legendy sú **o apoštoloch, o Panne Márii, o mučeníkoch** atď. Napísané sú v **prozaickej alebo veršovanej podobe**. Legendy zapisovali mnísi v kláštoroch.

Autorom diela **Život Konštantína** je **Kliment** (868 – 916), žiak Konštantína a Metoda, neskôr biskup. Autor diela **Život Metoda** je **neznámy**.

Otázky:

1. Páčila sa vám legenda Život Konštantína?
2. Kto bol Konštantín?

ZADANIA ÚLOH – 5.A, 5.B, 5.C

Štvrtok – 15.4.2021 = slovenský jazyk

POSTUP – do zošitov ho nepíšete:

1. Otvorte si zošit slovenského jazyka a napíšte dnešný dátum (**15.4.2021**), do stredu riadka farebne nadpis (**Opakovanie prídavných mien**).
2. Do zošita vypracujte **úlohu A, B, C, D**. Pozor, tieto úlohy v učebnici nie sú a máte ich na fotke v prílohe!
3. **Všetko odfoťte a pošlite na kontrolu NA EDUPAGE do 15.4.2021, 16:00!**

Otvorte si zošit slovenského jazyka a pracujte podľa zadania – tento riadok nepíšete

15.4.2021

Opakovanie prídavných mien

Úloha A/ Text prepíšete a farebne zakrúžkujete akostné prídavné mená.

Pomôcka: akostné prídavné mená môžeme stupňovať, môžeme vytvoriť slová opačného významu, nevieme vysvetliť ako vznikli. **Pomôcka 2:** sú štyri.

TEXT: Záhrada je plná drobnej žihľavy. Naprostriedku rastie marhuľa so sladkými marhuľami, na ktoré som práve dostal chuť. Napriek svojmu nízkemu veku začal som vedecky rozmýšľať.

Úloha B/ Doplňte tabuľku.

Akostné prídavné meno	Stupňovanie	Prídavné meno s citovým zafarbením	Slovo s opačným významom
nízky	nižší, najnižší	nizučký, nizulinký	vysoký
sladký			
zelený			
čerstvý			
celý			
biely			

Úloha C/ Môžeme všetky akostné prídavné mená stupňovať? Pomôžte si úlohou B.

Úloha D/ Napíš druh prídavných mien (akostné alebo vzťahové).

hrubší (_____), minuloročný (_____), krátke (_____), zimné (_____),
oblúbená (_____), jarný (_____), žlté (_____), diamantový (_____)

Piatok – 16.4.2021 = slovenský jazyk

POSTUP – do zošitov ho nepíšte:

1. Prečítajte si **Zopakuj si**. Do zošita ho nepíšte!
2. Otvorte si zošit slovenského jazyka **na prázdnej strane** a napíšte dnešný dátum (**16.4.2021**), do stredu riadka nadpis (**Kontrolný diktát č. 3**).
3. **Do zošita prepíšte bez chýb diktát na dopĺňovanie. Prepisujete celé vety!** Diktát je zameraný na správne písanie prídavných mien, predovšetkým na správne písanie prípon. **Píšte čitateľne a dajte si pozor na písanie dĺžňov, mäkkčov, bodiek.**
4. Všetko odfoťte (**PRED ZASLANÍM SKONTROLUJTE, ABY NEBOLA FOTKA ROZMAZANÁ**) a pošlite na kontrolu a **vyhodnotenie známkou NA EDUPAGE do 16.4.2021, 16:00!**

Otvorte si zošit slovenského jazyka a pracujte podľa zadania – tento riadok nepíšte

Zopakuj si

- a) Pri prídavných menách, ktoré sa skloňujú podľa **vzoru pekný** píšeme mäkké i len v dvoch prípadoch a to: 1) **mužskom rode (životnom) v nominatíve množného čísla**, 2) **v inštrumentáli množného čísla v prípone -ými**. V ostatných tvaroch píšeme ypsilon.
- b) Pri prídavných menách, ktoré sa skloňujú podľa **vzoru cudzí** píšeme vždy mäkké i.
- c) Pri skloňovaní prídavných mien podľa vzoroch pekný a cudzí **uplatňujeme pravidlo o rytmickom krátení**.

16.4.2021

Kontrolný diktát č. 3

Letn__ prázdniny bývajú príležitosťou učiť sa cudz__ jazyky. Práve prichádza košick__ rýchlik. Do dverí vchádza znám__ človek. Ale i cudz__ človek ti mnohokrát pomôže. Malé prváčence obdivovali pestr__ chvost páva. Keď sme prechladnut__, rodičia nás liečia lipov__ čajom. Sprievodca zájazdu nás upozornil na historick__ pamiatky. Od hôr fúkal studen__ vietor. Deti postrapatil sviež__ vetrík. Peter je pyšn__ chlapec. Zajtra nás navštívia úspešn__ mlad__ reprezentanti vo vodnom póle.